

РЕШЕНИЕ

№ 2984

гр. София, 29.04.2015 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15
състав,** в публично заседание на 07.04.2015 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова, като разгледа дело номер **9061** по описа за **2014** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145–178 от АПК вр. чл.118 КСО.

В депозирано на 24.04.2014 г. по реда на чл.152 АПК оспорване от [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор Б. К. Йе е заявено недоволство от решение № РО 210/ 07.04.2014 г. на директора на ТП на НОИ - Столично управление „Социално осигуряване”, с което е потвърдено разпореждане № 1163/ 14.03.2014 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО за събиране на сумите по ревизионен акт за начет № 274 от 26.02.2014г.

Подателят на жалбата не оспорва, че на 26.09.1996 г. от осигурителя [фирма] на И. Г. Н. е издадено удостоверение за осигурителен доход обр. УП-2, въз основа на което е произнесено разпореждане за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст; че в удостоверението е посочен осигурителен доход за периода 01.01.1985г. - 31.12.1987г. в размер на 62 944 лв, но впоследствие е установено, че цитираният размер на дохода не се отнася за вписания в удостоверението период; от дружеството е заявено несъгласие с тезата на решаващия орган, че удостоверението за осигурителен доход обр. УП-2 изх. № 161/ 26.09.1996г. представлява официален удостоверителен документ. Твърди се, че се касае за частен свидетелстващ документ, който има формална доказателствена сила само относно факта на писменото изявление и неговото авторство и като свидетелстващ документ материализира удостоверителното изявление на издателя относно определени факти. В рамките на ревизионното производство е заявено възражение, че удостоверението не съдържа името на съставителя си, нито данни за лицата, положили подписи под думите „гл.

счетоводител“ и „директор“, а носи само подписи с неясни автори – следователно преди да бъде издаден неблагоприятният акт не е изяснено от кого са извършени въпросните вписвания и дали това е сторено от упълномощено лице за извеждане на обоснован извод, че се касае за удостоверение с невярно съдържание. В този смисъл [фирма] като правопреемник на [фирма] не е потвърдило фактите, отразени в този документ с невярно съдържание, а незабавно е издадено удостоверение изх. № 81/30.10.2013г. с коректно съдържание на разплащателните ведомости за периода 01.01.1985г. – 31.12.1987г.

Жалбоподателят е правопреемник на приватизираното след издаването на удостоверение УП-2 изх. № 161/ 26.09.1996 г. [фирма], едноличен собственик на капитала на което до приватизацията е българската държава. В подписания на 01.07.1997г. договор за приватизация продавачът е гарантирал и декларирал пред купувача посочените в него факти, касаещи състоянието на дружеството към датата на подписване на договора, един от които е справка за задълженията на [фирма] към държавата, както и декларация, че всички задължения на дружеството са пълно и точно отразени в изготвените справки и няма стари задължения извън тях, които биха причинили искиове спрямо дружеството.

Изложени са и доводи, че щетата за ДОО се дължи на бездействията на служителите на НОИ – при приемане на документите за пенсия от длъжностното лице е била дължима проверка на всички реквизити на предявяваните документи, съпоставка на трудовия стаж и доход, отразени в тях с вписванията в трудовата книжка на лицето. Служителят на НОИ, изготвил и разпоредил пенсията на И. Н., не е съпоставил получения месечен доход съгласно данните от УП-2/ 26.09.1996 г. със средната работна заплата за страната за периода 1985г.-1987 г.

Най-сетне, не е взето предвид, че [фирма] не е издател на документа с невярно съдържание. Дружеството или негови служители не са се ползвали от този документ – облага е получил само И. Искането до съда е за отмяна на решението. Претендират се и разноски.

Ответникът, директорът на С., чрез представител по пълномощие, отрича основателността на жалбата. В писмено становище по чл.149, ал.3 ГПК вр. чл.144 АПК сочи, че съгласно чл.110, ал.1 КСО за съставяне на ревизионен акт за начет от контролните органи е достатъчно да се установи неправилно удостоверяване на осигурителен доход, на нанесена щета на ДОО и връзката между тях. Зачитането на осигурителен стаж е регламентирано в чл.2, б.“б“ ППЗП /отм./ и действащия понастоящем чл.40, ал.2 изр.1 от НПОС, съгласно който осигурителният доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, се установява с данните по чл.5, ал.4, т.1 КСО или с осигурителна книжка, както и с документи по утвърден образец. Съгласно чл.40, ал.3 НПОС документите по ал.2 се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. Спорното удостоверение обр. УП-2 изх. № 161/ 26.09.1996 г. представлява формуляр в типизирана форма, подлежи на издаване от гл. счетоводител и ръководител, или от нормативно определени длъжностни лица в кръга на службата си могат да удостоверяват размера на осигурителния доход за определен конкретен период и в този смисъл покрива признаците по чл.179 ГПК. Според основното заключение на СПЕ подписът за „ръководител“ в удостоверението не е положен от Р. Р., изпълнителен директор на осигурителя към релевантния период, но това обстоятелство не го прави неистински документ, доколкото удостоверението не

съдържа данни за имената на подписалите го лица. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

От фактическа страна се установява:

На 26.02.2014г. спрямо жалбоподателя е издаден РА за начет за резултатите от частична финансова ревизия с обхват разходите по ДОО за периода 01.01.2003г.–30.11.2013г. Според констатациите в акта с разпореждане № 592196 от 16.10.1996г. на И. Н. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст считано от 10.08.1996 г. въз основа на издадено от осигурителя [фирма] удостоверение за осигурителен доход обр. УП 2 изх.№ 161/ 26.09.1996г. за длъжност ел. монтьор за периода 01.01.1985г. – 31.12.1987г. в размер на 62 944 лв. Съставен е Констативен протокол вх.№ 1 от 22.11.2013г. по чл.108, ал.1 КСО за резултатите от проверка на [фирма], според който се касае за документ с невярно съдържание – в рамките на проверката от жалбоподателя е издадено ново удостоверение за осигурителен доход обр.УП 2 изх. № 81/ 30.10.2013г. с действителния осигурителен доход на Н. за периода – 15 854,98 лв. Извършено е преизчисление на пенсията на лицето и е прието, че въз основа на издаденото удостоверение за осигурителен доход обр. УП-2 изх. № 161/ 26.09.1996г. за периода 01.01.1985г. – 31.12.1987г. на И. Г. е отпусната пенсия с по-голям размер. За ревизирания период начетът е 58108,01 лв, включващ главница 30 710,53 лв и лихва 27 397,48 лв.

Недоволен от РА за начет, жалбоподателят го оспорил пред контролен орган по чл.110, ал.2 КСО, заявявайки и възражение за изтекла погасителна давност по чл.115, ал.1 КСО. С мотивирано заключение на инспектор по осигуряване при Дирекция „К.“ при ТП на НОИ С. град възражението е прието за основателно в частта на установените задължения за периодите 01.01.2003г. – 31.12.2007г., а останалите констатации по РА за начет са потвърдени, като е предложено да бъде издадено разпореждане по чл.110, ал.3 КСО. Това е сторено на 14.03.2014 г. с разпореждане № 1163, издадено от ръководител на контрола по разходите на ДОО.

По жалбата на дружеството срещу разпореждането е произнесено решение № РО 210/ 07.04.2014г., съобщено на адресата си на 10.04.2014г. Жалбата, въз основа на която е образувано съдебното производство /първоначално по адм. дело № 4266/ 2014 г. на АССГ, I отд., 3 с-в/, е от 24.04.2014 г. и следователно е допустима.

Заклучението на съдебно-почерковата експертиза е категорично, че удостоверение изх. № 161 УП 2 от 26.09.1996г. е подписано с три ръкописни подписа, положени за „ръководител“, „главен счетоводител“ и „изготвил“. Нито един от тях не е изпълнен от инж. Р. П. Р..

Според допълнителното заключение на СПЕ удостоверение № 160 УП 2 от 26.09.1996г., подписано с три ръкописни подписа за „Ръководител“ и удостоверение № 162 УП 2/ 26.09.1996 г. са положени от едно и също лице. В съдебно заседание вещото лице първоначално сочи, че в трите документи – УП № 160, 161 и 162 от 26.09.1996г. подписите за „ръководител“, „счетоводител“ и „изготвил“ са на различни лица, всяко от които е подписано съответно за ръководител, счетоводител и изготвил. Удостоверение № 161/ 26.09.1996 г. и останалите две, които са сравнявани, са изпълнени от едно и също лице – ръкописния текст и подписите. Подписите, положени върху удостоверение № 161 УП 2 от същата дата, изхождат от различни лица. По въпроси на адв. М. вещото лице пояснява, че подписите за „изготвил“ в трите удостоверения са различни – тези в удостоверение УП 2 № 160 и 162 принадлежат на едно лице, по подписът под текста изготвил в УП № 161 е на друго

лице. Съдът цени именно това уточнение на вещото лице предвид различията в ръкописните текстове, налични в удостоверения УП 160 и 162, които не съвпадат с начина на изписване на текста в спорното удостоверение.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Оспореният акт е издаден от компетентен орган – ръководителя на ТП на НОИ Столично управление „Социално осигуряване” пред който, като ръководител на териториално поделение на НОИ, се подават жалби срещу разпореждания по за събиране на суми по ревизионни актове за начет съгласно чл.117, ал.1, т.2, б.,в” от КСО и който съгласно чл.117, ал.3 от кодекса се произнася с решение по тези жалби. Спазена е формата по чл.117, ал.5 от КСО вр. чл.59 АПК относно необходимите реквизити – наименование на органа, наименование на акта, адресат на акта, фактически и правни основания за издаването му, разпоредителна част, указания относно органа и срока за обжалване, дата на издаване и подпис на лицето, издало акта с посочване на длъжността му. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Решението е издадено след надлежно сезиране, като са обсъдени доводите на [фирма] и доказателствата в преписката.

От страна на контролните органи е констатирано, че осигурителят [фирма] неправилно посочва осигурителния доход на И. Г. Н. в издадено удостоверение за пенсиониране обр. УП-2, изх. № 161 от 26.09.1996 г., съдържащо по-голям размер осигурителен доход, който не отговаря по данните от разплащателните ведомости и на първичната счетоводна документация на работодателя. На основание удостоверението за пенсиониране с невярно съдържание на лицето е отпусната пенсия в по-голям размер, изплащана за периода от 01.01.2003г. до 30.11.2013г.

Противоречивите позиции на страните по делото са по въпросите дали ли е бездействие от страна на административния орган, изразяващо се в това че същият е следвало да провери изцяло и напълно истинността на издаденото УП-2, а не само формата му от външна страна. Д. е неоснователен. Задължението за административните органи за проверка на истинността на обстоятелствата, отразени с удостоверението за пенсиониране не съществува. Когато се преценява редовността на обр. УП-2, преценката се осъществява само от външна страна – с оглед на това дали документът е съставен без задрасквания, отбелязвания, поправки, дописвания между редовете, дали в него са попълнени всички необходими реквизити, дали има изходящ номер и дата, дали е подписан и подпечатан. Преценката, която следва да се направи от длъжностното лице, не се отнася до действителността и верността на отразените в него обстоятелства. До констатация за невярно съдържание на документ може да се стигне след съпоставката му с други обективно съществуващи към момента на издаването на този документ факти и обстоятелства, които го опровергават. Преценката, която следва да се направи от административния орган, е дали документът има характера на официален документ, т. е. дали е съставен от длъжностно лице в кръга на службата му, по предвидения в закона ред и в предвидената от закона форма. Удостоверение обр. УП-2 161/ 26.09.1996г. отговаря на тези изисквания – съставено е без заличавания, без задрасквания или добавяния между редовете, по образец, утвърден от управителя на Националния осигурителен институт, от длъжностно лице. Поради това не може да се приеме, че посоченото УП-2 е нередовно и е следвало да се приложи чл. 1, ал. 5 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. След като пред съответното длъжностно лице е представен

документ, той е длъжен да се съобрази с него и да приеме за осъществили се фактите и обстоятелствата, отразени в него, по начина, по който същите са отразени. Не е налице неспазване на установени с нормативен акт задължения от страна на административния орган, тъй като при преценката на правото на пенсия и изчисляването на размера на пенсията на И. Н. длъжностните лица са действали в рамките на своята компетентност при съобразяване с материалната доказателствена сила на представения пред тях официален удостоверителен документ. Действително, съгласно чл.1, ал.5 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж служителят на ТП на НОИ при прието заявление с нередовни или липсващи документи в 15-дневен срок следва да уведоми лицето за неизправностите. В процесния случай, обаче от събраните по делото доказателства не се установява да са били налице липсващи документи или нередовни документи. Това обстоятелство се обосновава с анализа на посочения текст, чиято приложимост предполага нередовни от външна страна документи, а именно липса на реквизити, заличавания, зачерквания, но не обхваща хипотезата на неистински или неверни факти и обстоятелства. В тази връзка неоснователно е оплакването, съдържащо се в жалбата, че не бил осъществен контрол от страна на служителите на Националния осигурителен институт, приели заявлението за отпускане на пенсия.

Имуществената отговорност, предвидена в чл.110 КСО, е гражданска отговорност, която възниква по силата на закона. Тя се състои в заплащане на обезщетение за причинените от физически и юридически лица вреди на държавното обществено осигуряване от издадени документи с невярно съдържание. С вредите от така издадените документи с невярно съдържание е намаляло реално имуществото на държавното обществено осигуряване. Осигурителният орган е извършил неправомерно разходи от изплатени пенсии, от което са произлезли вреди, подлежащи на обезщетяване. Следователно, наличието на документ с невярно съдържание и на причинени вреди на държавното обществено осигуряване, е достатъчно основание за възникване на имуществената отговорност по чл.110 КСО. Правилно тази отговорност е реализирана въз основа на ревизионен акт за начет.

Правнозначимото за спора обстоятелство е издаването от [фирма] на документ с невярно съдържание (представеното пред административния орган УП-2, изх. № 161/26.09.1996 г.), вследствие на което на И. Н. е била отпусната ЛПОСВ в по-висок размер. Обстоятелството дали подписите под документа принадлежат на лицето, от което твърди, че изхождат, се отнася към въпроса за действителността на тези подписи. Това е свързано с въпроса за истинността на документа - дали той е подписан от лицата, от които е дадено вид, че е подписан. За установяването на подобно обстоятелство законодателят е предвидил изричен ред в чл.193 ГПК. Единствено в това производство е дадена възможност на заинтересованата страна да оспори истинността на документа и то въз основа на извършване на пълно доказване по отношение на авторството на документа чрез сравняване с други безспорни документи, чрез разпит на свидетели и вещи лица. Оспорване истинността на удостоверение № УП 2 161/ 26.09.1996 г. от жалбоподателя не бе заявено, макар жалбата да съдържа искане за допускане на СПЕ. Нейното заключение, че нито един от трите подписа, положени върху спорното удостоверение, не изхожда от инж. Р., който към датата на издаването му е изпълнителен директор на [фирма], не обуславя извод за доказаност, че документът е неистински /неавтентичен/ при липсата на данни в удостоверението за имената на длъжностните лица, които са го подписали. Изводът

не се променя от допълнителното заключение на СПЕ с поясненията ѝ в съдебно заседание, че подписите за „изготвил“ в трите удостоверения са различни – тези в удостоверение УП 2 № 160 и 162 принадлежат на едно лице, но подписът под текста „изготвил“ в УП № 161 е на друго лице. По почин на ответника по делото бяха приобщени данни за П. Паунова, работила на длъжност счетоводител – работна заплата, подписала за изготвил удостоверения №№ 160 и 162/ 26.09.1996г., но не и данни за лицата, изпълняващи през м. септември 1996г. длъжността главен счетоводител или данни за лица, на които е възложено да подписват издаваните удостоверения за доход.

За осъществяване на имуществената отговорност по чл.110 КСО е без значение дали деянието съставлява престъпление. Отговорността е безвиновна и възниква по силата на изрична правна норма - чл.110, ал.1, т.1 КСО, поради което намира приложение единствено в осигурителните правоотношения. Следователно, за да бъде приложена нормата, законодателят изисква наличие на пряка причинна връзка между щетата, настъпила в патримониума на ДОО и поведението на лицата, чиято отговорност се ангажира. В конкретния случай е налице сочената причинна връзка.

Легалното определение за официален документ с невярно съдържание или т. нар. "лъжливо документиране" е дадено в чл. 93 от Наказателния кодекс, съгласно който документът представлява истински по произход, но отразените в него обстоятелства или изявления не отговарят на обективната действителност. Такива документи с невярно съдържание могат да бъдат само тези, които имат удостоверителен характер. Издаденото от [фирма] удостоверение обр. УП-2 изх. № 161/ 26.09.1996 г. е от кръга на посочените документи. Не се спори, че отразените в него факти относно осигурителния стаж на И. Н. не отговарят на обективната действителност.

Жалбоподателят [фирма] е правоприемник на [фирма] и отговорността му за възникналите щети на ДОО от неверните данни за осигурителния доход възниква именно в това му качество. Не е необходимо да има потвърждаване на неверните данни от правоприемника, доколкото в това си качество дружеството придобива задълженията и пасивите на своя праводател. Неоснователно е възражението, касаещо договора за приватизация, сключен между „Х. Х. И. Ко.“ Л. Република К. и Агенцията за приватизация на Република Б. и отразяването, че към него е приложена справка за задълженията на [фирма] към държавата, която, в качеството си на продавач, е поела отговорност за верността на информацията, налична в приложените към договора книжа. НОИ, респ. негово териториално поделение, не е страна по приватизационния договор и уговорките му не обвързват осигурителния орган.

По изложените съображения съдът приема, че оспореният административен акт не страда от порока материална незаконосъобразност. Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора само ответникът има право на разностики и при своевременно заявеното искане се присъждат в размер на 300 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорването на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор Б. К. Йе срещу решение № РО 210/ 07.04.2014 г. на директора на ТП на НОИ - Столично управление „Социално осигуряване“, с което е потвърдено разпореждане № 1163/ 14.03.2014 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО за събиране на сумите по ревизионен акт за начет № 274 от 26.02.2014г.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на Териториално поделение на НОИ - Столично управление „Социално осигуряване“ 300 /триста/ лева юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ :